

Verksamhetsplan med budget 2024

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden

Beslutad av Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden, den 20 november 2023

Innehåll

1. Förslag till beslut	1
Politikens inriktning	2
2 Nämndens planering	3
2.1 Verksamhetens styrkor och utvecklingsområden.....	3
2.2 Verksamhetsåret 2024.....	3
2.3 Förväntad utveckling 2025–2027	4
3 Reglemente och styrregler	5
3.1 Uppdrag enligt reglemente	5
3.2 Nämndens egna styrregler.....	5
4. Planering av nämndens verksamhet och utveckling	7
4.1 Utgångspunkter för Örebro kommuns verksamhet	8
4.2 Strategiska områden.....	10
Lärande, utbildning och arbetsmarknad	10
Ett tryggt Örebro genom livet.....	17
Ett hållbart och växande Örebro	20
4.3 Övriga mål och uppdrag	21
5 Planering för nämndens resurser	23
5.1 Ekonomi	23
5.1.1 <i>Gymnasie- och arbetsmarknadsnämndens samlade ekonomi</i> 23	
5.1.2 <i>Politiska prioriteringar</i>	25
5.1.3 <i>Investeringar och lokalförsörjning i investeringsprogrammet</i>	28
5.1.3.1 <i>Inventarieinvesteringar</i>	29
5.1.3.2 <i>Driftkostnadskonsekvenser av lokalförsörjningsplanen</i>	30

1. Förslag till beslut

Förvaltningens förslag till Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden

1. Verksamhetsplan med budget 2024 för Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden fastställs.
2. Verksamhetsplan med budget 2024 överlämnas till Kommunstyrelsen för kännedom.

Politikens inriktning

Egenförsörjning som en röd tråd genom mandatperioden

I verksamhetsplan och budget för 2024 anger vi en riktning som vi kommer styra mot under hela mandatperioden. Arbetet ska vara långsiktig och ge förutsättningar för våra verksamheter att utvecklas och nå bättre resultat. I vår kommun ser vi idag alltför mycket segregation och utanförskap. Nämnden står för en viktig del i arbetet att bryta segregation och minska utanförskap. Det är Socialdemokraternas, Moderaternas och Centerpartiets bestämda vilja att styra för detta. I det arbetet har vi identifierat tre stora utmaningar. Det handlar om Introduktionsprogrammen, SFI (Svenska för invandrare) och att utveckla våra arbetsmarknadsinsatser. I detta arbete ser vi en röd tråd och det är att fler i Örebro kommun ska nå egen försörjning.

När det gäller Introduktionsprogrammen har vi sett en tydlig utveckling under de senaste åren med ökade volymer inom IM. Samtidigt är det 10–15 procent som tar en gymnasieexamen inom fyra år. Eleverna som kommer till IM är en elevgrupp med väldigt olika utmaningar. Det ställer stora krav på våra verksamheter att möta detta. Därför skjuter vi nu till 3 miljoner ytterligare för att möta eleverna. Med detta tillskott avser vi också att på ett annat sätt än tidigare, använda fler kompetenser inom nämndens verksamheter, för att möta dessa elever i nuet och att de på sikt kan nå egenförsörjning.

Svenska för invandrare är en av de viktigaste integrationsinsatser som genomförs av den offentliga sektorn. Vi ser ett läge som utvecklats sedan flyktingvågen 2015 där vi fortfarande har höga volymer av elever inom SFI. Många elever har svårt att tillgodogöra sig tillräckliga språkkunskaper för att få en kunskapsprogression trots en mångfald av pedagogiska kompetenser i undervisningen. Vi tar nu ett samlat grepp om SFI för att öka genomströmningen, kunskapsprogressionen och få eleverna närmare egenförsörjning. Vi avser att hitta nya former för att genomföra språkutbildning, som sker närmare arbetsplatser, samt att hitta nya typer av insatser för de elever som är i behov av det. Det kommer vara ett utvecklingsarbete som löper över denna mandatperiod. Därför skjuter vi till 3 miljoner i ett första skede.

Under lång tid har nämnden byggt upp stora egna produktionsenheter där vi kan genomföra arbetsmarknadsinsatser. I denna budget påbörjar vi ett stort utvecklingsarbete inom detta område, för att påbörja en övergång från egen produktion till arbetsmarknadsinsatser som sker på faktiska arbetsplatser där deltagarna också kan bli anställda på sikt. I ett första skede sker detta arbete främst inom kommunkoncernen för att under kommande år även möjliggöra för privata företag att delta i detta arbete i högre utsträckning. Arbetet sker hela tiden resultatinkänt och avser att öka antalet som kommer i arbete eller till studier efter avslutade insatser.

Principerna för detta arbete är två. Fler ska nå egenförsörjning och arbetet sker hela tiden utifrån kvalitet och effekt. Vi kan inte förbruka mer medel än vad vi har och vi ska få maximal effekt för varje skattekrona. Den röda tråden i vår politiska inriktning är att fler deltagare, elever och klienter ska nå egen försörjning. Vi ska förebygga utanförskapet samtidigt som vi bryter det utanförskap som vi ser idag.

2 Nämndens planering

2.1 Verksamhetens styrkor och utvecklingsområden

Nämndens verksamheter har olika karaktär och förutsättningar och därför också olika utmaningar.

Gymnasiet har god måluppfyllelse, både i förhållande till jämförbara kommuner och sett till det så kallade modellberäknade värdet som tar hänsyn till socioekonomiska faktorer. Den största utmaningen är att förbättra resultaten inom introduktionsprogrammet (IM) där måluppfyllelsen är låg i absoluta tal även om den ligger runt genomsnittet i riket.

Vuxenutbildningen har en större variation av utbildningsformer, resultat och elevbehov än gymnasiet. Två stora utmaningar är att förbättra resultaten inom svenskundervisning för invandrare (SFI), främst inom studieväg ett där eleverna har mycket kort tidigare utbildningsbakgrund och därför sämre förutsättningar, och att effektivisera och utveckla nya utbildningsinsatser och kombinationer av åtgärder för försörjningsstödstagare och arbetslösa.

Inom Arbetsmarknad är prioriterade utmaningar att effektivisera verksamheten och att skapa och vidareutveckla kombinerade insatser för att fler som står långt ifrån arbetsmarknaden och/eller är långvarigt beroende av försörjningsstöd ska nå egen försörjning. Uppdraget att skapa fler praktikplatser inom kommunkoncernen är prioriterat för att ytterligare kunna effektivisera arbetsmarknadsinsatserna.

Försörjningsstödet ligger på en förhållandevis låg nivå inför 2024 vilket är positivt men stora utmaningar kvarstår när det gäller att fortsatt minska antal och andel långvariga försörjningsstödstagare.

2.2 Verksamhetsåret 2024

Inom gymnasiet är fortsatt prioritering av kvalitetsarbetet och utvecklingsarbetet inom IM samt med det kompensatoriska uppdraget viktigt för att nå nämndens mål. Även inom vuxenutbildningen är kvalitets- och utvecklingsarbetet fortsatt högt prioriterat, inte minst inom SFI. Från 2024 kommer gymnasierna och vuxenutbildningen att samlas i ett gemensamt verksamhetsområde för att förbättra förutsättningarna för: styrning från huvudmannanivå, resursutnyttjande, enhetligt arbetsgivarperspektiv samt gemensamma prioriteringar av utmaningar.

Utveckling av kombinationer av insatser för personer som står långt ifrån arbetsmarknaden och/eller är långvarigt beroende av försörjningsstöd är centralt för att nå flera av nämndens mål och förutsätter bland annat analys- och uppföljningsarbetet och samverkan inom förvaltningen och med externa aktörer stärks.

Från 2024 får Gymnasie- och arbetsmarknadsförvaltningen uppdraget att ansvara för Partnerskap Örebro. Det är ett komplext uppdrag som kommer att kräva planerings- och förankringsarbete samt utvecklad samverkan med flera parter både internt och externt.

Kompetensförsörjning, bland annat inom verksamhetsområde Försörjning, är en av de övergripande prioriteringarna för 2023.

2.3 Förväntad utveckling 2025–2027

Nämnden påverkas av flera omvärldsfaktorer och behöver ha beredskap och kapacitet för att hantera snabba förändringar. Kriget i Ukraina och den flerdubblade invandringen med kort varsel var en speciell situation men samtidigt ett typiskt exempel på något som kommunen inte har möjlighet att hålla stående kapacitet för men ändå klarade av att hantera med gemensamma ansträngningar.

Konjunkturläget, arbetslösheten och invandringen till Sverige är avgörande för vilka behov nämnden ska försöka tillgodose. Det ekonomiska läget globalt (och nationellt) och de stora osäkerheter som råder gällande prognoser och utveckling av exempelvis arbetslöshet och inflation gör planperioden 2025 – 2027 svår att beskriva i detalj.

Arbetsmarknadspolitiken, bland annat vad gäller styrningen av Arbetsförmedlingen samt typ och omfattning av statliga lönesubventioner och andra stöd, påverkar nämndens förutsättningar.

Även utbildningspolitiken, där bland annat högre krav på vuxenutbildning, införandet av ämnesbetyg inom gymnasiet och komvux samt statsbidrag för yrkesvux ingår, och socialförsäkringspolitiken, där styrningen av Försäkringskassan och gränsdragningen mellan staten och kommunerna i fråga om försörjning för personer som saknar arbetsförmåga avgörs, är av stor betydelse för nämnden.

Nämndens förutsättningar kan också komma att påverkas av beslutade ändringar i skollagen angående planering och dimensionering av gymnasial utbildning. Ändringarna innebär att det ställs krav på att väga in arbetsmarknadens behov samt krav på att samverka med andra kommuner när utbildningar inom gymnasieskolan och komvux planeras, dimensioneras och erbjuds,

Inom gymnasiet och anpassad gymnasieskola beräknas antalet elever fortsätta att öka.

3 Reglemente och styrregler

3.1 Uppdrag enligt reglemente

Nämnden har ett ansvar att tillse att unga och vuxna i Örebro kommun ges möjlighet till utbildning och egen försörjning. Nämnden ansvarar inom sitt verksamhetsområde för myndighetsutövning enligt socialtjänstlagstiftningen samt den myndighetsutövning och övriga skyldigheter som enligt skollagen åvilar huvudman och hemkommun i förhållande till såväl skolor med enskilt som offentligt huvudmannaskap.

Nämnden ska inom områdena gymnasium och vuxenutbildning ansvara för gymnasieskolan inklusive Riksgymnasiet för döva och hörselskadade och den fritidsverksamhet som bedrivs för elever i dessa gymnasier, anpassad gymnasieskola inklusive anpassad gymnasieskola för döva och hörselskadade och den fritidsverksamhet som bedrivs för elever i dessa gymnasieskolor, kommunal vuxenutbildning inklusive svenskundervisning för invandrare och vuxenutbildning för personer med funktionsvariation.

Nämnden ansvarar för myndighetsutövning avseende försörjningsstöd enligt socialtjänstlagen, ekonomiskt bistånd för begravningskostnad enligt socialtjänstlagen, samt bosättning enligt lag om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning.

Nämnden ansvarar inom arbetsmarknadsområdet för att vara kommunens arbetslöshetsnämnd enligt lag om arbetslöshetsnämnd och därmed vidta eller på annat sätt främja kommunala åtgärder för att förebygga arbetslöshet eller minska verkningarna av arbetslöshet, arbetsmarknadsinsatser för arbetssökande som inte tar del av arbetsförmedlingens aktiva insatser, det kommunala aktivitetsansvaret för 16- till 20-åringar samt att administrera kommunens feriearbeten för ungdomar.

Nämnden är även huvudman för den kommunala lantmäterimyndigheten (KLM).

3.2 Nämndens egna styrregler

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämndens avsikt är att genom tydlig styrning av verksamheten säkerställa att den håller hög kvalitet samt strävar mot ständiga förbättringar både utifrån de statliga som de kommunala uppdragen. All styrning ska följa tre faser, planering, genomförande samt uppföljning och analys.

En förutsättning för nämndens ekonomiska ram är att förvaltningsdirektör och verksamhetschef gör genomgångar av verksamheten och identifierar effektiviseringsmöjligheter inom respektive ansvarsområde med hög delaktighet från medarbetare. Styrningen utgår ifrån verksamhetsplan med budget, delegationsordning, internkontroll med tillsyn, tydlig ansvarsfördelning samt uppföljning och utvärdering.

Nämnden har huvudansvaret för verksamheten, sätter upp mål och följer upp resultat. Förvaltningsdirektören ansvarar för verkställigheten av nämndens uppdrag och att återrapportera till nämnden.

Nämnden avser att i all väsentlighet behålla samma principer för resursfördelning som funnits på plats under 2023.

Följande verksamheter har budgetanslag:

- Arbetsmarknad
- Försörjning
- Vuxenutbildning
- Anpassad gymnasieskola för D/H

Resursfördelningsmodeller styr budgettilldelning inom:

- Reguljära gymnasiet
- Riksgymnasiet för döva och hörselskadade
- Anpassad gymnasieskola.

Intäktsfinansierad verksamhet:

- Kommunala Lantmäteriet

4. Planering av nämndens verksamhet och utveckling

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden har ansvar för att inom sitt verksamhetsområde

- säkerställa att grunduppdraget enligt nämndreglementet utförs,
- bidra till utveckling inom Kommunfullmäktiges strategiska mål i Övergripande strategier och budget (ÖSB),
- arbeta med en systematisk kvalitetsutveckling av kommunens verksamhet och
- upprätthålla god ekonomisk hushållning. Vid konflikt mellan ekonomi och verksamhet, är det ekonomin som utgör gränsen för verksamhetens omfattning.

Detta utförs i enlighet med den politiska ambitionen och de principer som ÖSB förmedlar. I denna verksamhetsplan redovisas vad som ska åstadkommas för att säkra grunduppdraget och nämndens bidrag till de strategiska målen.

Fullmäktiges strategiska mål omhändertas på något av följande två sätt.

1. Till respektive strategiskt mål fastställs 1–3 nämndmål. Vidare beslutas vilka mätbara indikatorer som är kopplade till respektive nämndmål. I samband med att mål och indikatorer fastställs, fastställs också nivåer för måluppfyllelse. Om ett nämndmål *inte* är mätbart tydliggörs hur bedömningen av måluppfyllelse ska göras.
2. Kommunstyrelsen fastställer kommunövergripande indikatorer för respektive strategiskt mål. Nämnden beslutar om vilka aktiviteter som ska genomföras för att bidra till att det strategiska målet uppfylls samt när aktiviteterna ska vara genomförda.

Mål 1–11, mål 14 samt mål 18–19 hanteras enligt punkt 1 ovan. Mål 12–13 samt mål 15–17 hanteras enligt punkt 2 ovan. För varje mål som nämnden har huvudansvar för eller kan bidra till, görs en bedömning av om och i så fall hur samverkan med andra nämnder, bolag eller externa aktörer bör bedrivas för bättre effekt.

Kommunfullmäktige har fastställt 19 strategiska mål, Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden berörs av 11 av dessa. Av de 19 strategiska målen är 8 definierade som mål av betydelse för god ekonomisk hushållning (GEH-mål). Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden berörs av 6 av GEH-målen. Samtliga strategiska mål kommer att följas upp i samband med årsberättelsen medan det i delårsrapport med prognos 2 endast sker uppföljning av GEH-målen.

Utöver de strategiska målen har Kommunfullmäktige fastställt ett antal uppdrag. Uppdragen ska påbörjas, och om möjligt avslutas, under 2024. I samband med delårsrapporter och årsberättelse redovisas status på de uppdrag nämnden har ansvar för. Motsvarande redovisning sker också avseende uppdrag från 2023 som fortfarande är aktuella.

4.1 Utgångspunkter för Örebro kommuns verksamhet

I detta avsnitt redovisas nämndens egna mål som är relaterade till de två strategiska mål som utgör utgångspunkter för Örebro kommuns verksamhet.

Mål utifrån Kommunfullmäktiges strategiska mål

Strategiskt mål 1: Varje nämnd ska ha en ekonomi i balans och dess verksamheter ska bidra till en god ekonomisk hushållning

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden planerar och prioriterar för varje verksamhetsår hur medel på bästa sätt ska fördelas och användas för att klara grunduppdrag, nå strategiska mål och klara riktade uppdrag. Nämnden påverkas i stor utsträckning av omvärlden – händelser, demografi mm – vilket gör att planering och uppföljning, samt beredskap för omplanering, blir nycklar för att nå en budget i balans.

Nämndmål: Att ha en budget i balans

Indikator för mätning av måloppfyllelse		Utfall 2021	Utfall 2022	Prognos 2023	Målvärde 2024
Nämndens ramavvikelse	Totalt	---	---	+82 135	0

Strategiskt mål 2: Örebro kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare som erbjuder en trygg och säker arbetsmiljö * GEH-mål

För att vara en attraktiv arbetsgivare och erbjuda en trygg arbetsmiljö kommer Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden att arbeta systematiskt med att attrahera, rekrytera, utveckla och behålla medarbetare, samt att bedriva ett systematiskt arbetsmiljöarbete.

Nämndmål: Att index för hållbart medarbetarengagemang (HME-index) ska öka

Indikatorer för mätning av måloppfyllelse		Utfall 2021	Utfall 2022	Prognos 2023	Målvärde 2024
HME-index för förvaltningen	Totalt	79	82	1)	Öka
Andel enheter med HME-index över 78	Totalt	61%	78%	1)	Öka
1) Medarbetarundersökning genomförs under hösten 2023, ej möjlig att prognosticera.					

Uppdrag 2024

- Skapa fler praktikplatser i kommunens verksamheter.

Nämnden kommer föra dialog med kommunens verksamheter om praktikplatser, och successivt ställa om från praktikplatser inom nämndens egna verksamheter till praktikplatser inom kommunkoncernen. Nämnden kommer även ge stöd till de verksamheter som tar emot praktikanter. Praktiken ska ge deltagarna möjlighet att utveckla kunskaper och färdigheter,

och/eller bidra till mottagande verksamhets kompetensförsörjning.

- Varje nämnd skall upprätta en kompetensförsörjningsplan för sitt ansvarsområde. Uppföljning av planens verkställande ska ske i nämndens ordinarie uppföljningsarbete.

Respektive verksamhet inom nämnden kommer – med stöd av HR – att upprätta en kompetensförsörjningsplan under året.

4.2 Strategiska områden

Lärande, utbildning och arbetsmarknad

I detta avsnitt redovisas nämndens egna mål som är relaterade till de strategiska målen. Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden berörs av inom området Lärande, utbildning och arbetsmarknad.

Mål utifrån Kommunfullmäktiges strategiska mål

Strategiskt mål 3: Alla elever ska nå kunskapsmålen i skolan * GEH-mål

Nämnden bidrar till utveckling inom målet genom att förmedla kunskaper och skapa förutsättningar för att eleverna ska tillägna sig och utveckla kunskaper. Utbildningen på Örebro kommuns gymnasieskolor och vuxenutbildning ska främja elevernas utveckling till ansvarskännande människor, som aktivt deltar i och utvecklar yrkes- och samhällslivet. Den ska bidra till elevernas allsidiga utveckling och främja en livslång lust att lära.

Alla elever på Örebro kommuns gymnasieskolor och vuxenutbildning ska nå målen med sin utbildning och varje elev ska få stimulans att växa med uppgifterna och möjlighet att utvecklas efter sina förutsättningar. Särskild uppmärksamhet ska ägnas åt de elever som av olika anledningar har svårigheter att nå målen för utbildningen. Även elever som lätt når det kunskapskrav som minst ska uppnås ska få ledning och stimulans för att nå längre i sin kunskapsutveckling.

Nämndmål: Att måluppfyllelsen på gymnasiet ska öka.

Nämndmål: Att måluppfyllelsen på vuxenutbildningen ska öka.

Det strategiska målet bedöms uppfyllt om måluppfyllelsen på gymnasiet ökar. Eftersom resultaten är goda inom gymnasiet, bedöms det strategiska målet även vara uppfyllt om föregående års resultat bibehålls. För vissa utbildningsformer inom vuxenutbildningen är det ett lyckat resultat om elever går vidare till egen försörjning utan att ta betyg.

Genom att utveckla arbetet med att planera, följa upp och utveckla utbildningen på Örebro kommuns gymnasieskolor och vuxenutbildning och därmed stärka nämndens systematiska kvalitetsarbete för att förbättra elevers resultat och öka likvärdigheten inom och mellan skolor.

Genom att genomföra kompetensutvecklingsinsatser för yrkeslärare på gymnasiet och vuxenutbildningen med målet att stärka yrkeslärares kompetens om skolans uppdrag och styrdokument.

Genom att genomföra kompetensutvecklingsinsatser tillsammans med rektorerna på Örebro kommuns gymnasieskolor och vuxenutbildning för att stärka ledarskapet.

Genom att påbörja arbetet med att stärka likvärdigheten och stödja gymnasieskolorna i det hälsofrämjande, förebyggande och åtgärdande elevhälsoarbetet.

Genom att stödja gymnasieskolorna i arbetet med att främja närvaro och förebygga

skolfrånvaro.

Genom att på förbättra uppföljnings- och analysarbete på Örebro kommuns gymnasieskolor kopplat till de kompensatoriska åtgärderna för att försäkra sig om att åtgärderna leder till faktiska förbättringar av elevernas möjligheter att tillgodogöra sig utbildningen.

Genom att utveckla arbetet med att fler elever som inte är behöriga till ett nationellt program får plats på det introduktionsprogram de önskar. Vidare kommer nämnden revidera huvudmannens plan för utbildning utifrån lokala behov samt ta fram en ändamålsenlig modell för uppföljning av elevernas resultat.

Indikatorer för mätning av måluppfyllelse		Utfall 2021	Utfall 2022	Prognos 2023	Målvärde 2024
Gymnasieskolan					
Andel elever med examen, alla nationella program	Totalt	96%	95%	94%	Bibehålla
	Kvinnor	96%	97%	95%	Bibehålla
	Män	95%	94%	93%	Bibehålla
Andel elever med examen, yrkesprogram	Totalt	94%	93%	90%	Bibehålla
	Kvinnor	---	---	92%	Bibehålla
	Män	---	---	88%	Bibehålla
Andel elever med examen, högskoleförberedande program	Totalt	97%	97%	95%	Bibehålla
	Kvinnor	---	---	96%	Bibehålla
	Män	---	---	95%	Bibehålla
Andel elever med examen inom 3 år, yrkesprogram	Totalt	81%	80%	1)	Öka
	Kvinnor	80%	83%	1)	Öka
	Män	82%	78%	1)	Öka
Andel elever med examen inom 3 år, högskoleförberedande program	Totalt	87%	87%	1)	Öka
	Kvinnor	88%	89%	1)	Öka
	Män	85%	85%	1)	Öka
Andel elever med examen inom 4 år, avvikelse från modellberäknat värde	Totalt	5,5%	5,8%	2)	Öka
	Kvinnor	---	---	---	---
	Män	---	---	---	---
Vuxenutbildning					
Andel elever som når minst betyg G – grundläggande kurser	Totalt	85%	86%	85%	Bibehålla
	Kvinnor	85%	86%	85%	Bibehålla
	Män	84%	85%	85%	Bibehålla
Andel elever som når minst betyg E – allmänna gymnasiala kurser	Totalt	78%	75%	73%	Öka
	Kvinnor	78%	74%	72%	Öka
	Män	77%	77%	73%	Öka
Andel elever som når minst betyg E – yrkesvux inkl vård & omsorg	Totalt	96%	96%	96%	Bibehålla
	Kvinnor	96%	96%	96%	Bibehålla
	Män	96%	95%	96%	Bibehålla
Andel elever som når betyg - SFI, samtliga studievägar och nivåer	Totalt	27%	39%	37%	Öka
	Kvinnor	29%	43%	42%	Öka
	Män	25%	32%	28%	Öka
Not: Målsättningen är att alla elever ska nå kunskapsmålen, men att målvärdet höjs stegvis utifrån utgångsläge.					
1) Resultatet publiceras av Skolverket i december 2023					
2) Resultatet publiceras av RKA (rådet för främjande av kommunala analyser) mars/april 2024					

Strategiskt mål 4: Alla barn och elever ska känna trygghet och studiero

Elevernas trygghet och studiero har stor betydelse för hur eleverna kommer att lyckas nå målen för utbildningen. Örebro kommuns gymnasieskolor och vuxenutbildning arbetar systematiskt och uthålligt för ökad trygghet och studiero genom strukturerad

och varierad undervisning, tillitsfulla relationer mellan lärare och elever samt ett aktivt värdegrundsarbete.

Nämndmål: Att andel elever som känner sig trygga i skolan och upplever studiero på lektionerna ska öka.

Genom att tillsammans med kommunens säkerhetsavdelning, polisen och fastighetsägarna fortsätta de främjande och förebyggande insatserna för att öka gymnasieelevernas trygghet och studiero. Framför allt inom skolområdet men också på platser i anslutning till skolorna.

För att förbereda personalen i hur de ska agera vid allvarliga händelser kommer utbildningar att genomföras i Cosafe, Örebro kommuns IT-komponent för att larma och kommunicera internt vid allvarliga incidenter.

Indikatorer för mätning av måluppfyllelse		Utfall 2021	Utfall 2022	Prognos 2023	Målvärde 2024
Gymnasieskola					
Andel elever som känner sig trygga i skolan	Totalt	93%	93%	93%	Öka
	Kvinnor	93%	93%	93%	Öka
	Män	93%	94%	93%	Öka
Andel elever som upplever studiero på lektionerna	Totalt	80%	76%	77%	Öka
	Kvinnor	78%	73%	76%	Öka
	Män	83%	80%	79%	Öka
Anpassad gymnasieskola					
Andel elever som känner sig trygga på skolan	Totalt	95%	93%	91%	Öka
	Kvinnor	93%	92%	93%	Öka
	Män	97%	95%	91%	Öka
Vuxenutbildning					
Andel elever som känner sig trygga på skolan	Totalt	90%	91%	91,5%	Öka
	Kvinnor	87%	91%	---	---
	Män	92%	92%	---	---
Andel elever som upplever att de ges samma möjligheter i studierna oavsett kön	Totalt	89%	93%	92%	Öka
	Kvinnor	90%	93%	---	---
	Män	87%	92%	---	---
Andel elever som upplever ett bra bemötande från andra elever	Totalt	90%	85%	85%	Öka
	Kvinnor	90%	85%	---	---
	Män	90%	87%	---	---
1) Elevenkät inom Vuxenutbildningen genomförs under hösten 2023, ej möjlig att prognosticera.					

Strategiskt mål 5: Det ska råda nolltolerans mot mobbing och kränkande behandling

Alla tendenser till diskriminering eller kränkande behandling ska aktivt motverkas. Intolerans, förtryck och våld, ska förebyggas och bemötas med kunskap och aktiva insatser. Nämnden ska också säkerställa att gymnasiet och vuxenutbildningen arbetar målinriktat mot kränkande behandling av barn och elever.

Nämndmål: Samtliga kommunala gymnasieskolor och vuxenutbildning ska arbeta målinriktat mot kränkande behandling av barn och elever.

Indikatorer för mätning av måluppfyllelse		Utfall 2021	Utfall 2022	Prognos 2023	Målvärde 2024
Andel elever på gymnasiet som känner till skolans trygghetsplan (likabehandlingsplan, plan mot kränkande behandlingen)	Totalt	76%	73%	76%	Öka
	Kvinnor	74%	71%	74%	Öka
	Män	78%	75%	78%	Öka
Andel elever på gymnasiet som tycker man arbetar bra för att alla ska vara trygga på programmet	Totalt	86%	85%	87%	Öka
	Kvinnor	86%	86%	87%	Öka
	Män	86%	85%	87%	Öka
Andel elever på vuxenutbildningen som känner sig trygga på skolan	Totalt	90%	91%	---	Öka
	Kvinnor	87%	91%	---	Öka
	Män	92%	92%	---	Öka
1) Elevenkät inom Vuxenutbildningen genomförs under hösten 2023, ej möjlig att prognosticera.					

Strategiskt mål 6: Kommuninvånare som står utanför arbetsmarknaden ska snabbare komma i egen försörjning * GEH-mål

Nämndens arbetsmarknadsinsatser har ett tydligt arbetsmarknadsfokus, oavsett om det gäller arbete, studier eller eget företagande. För att deltagare ska nå målet arbete eller studier efter arbetsmarknadsinsats krävs en god samverkan inom nämnden samt med näringsliv och offentliga arbetsgivare. Nämnden kommer att följa utvecklingen genom att mäta hur många deltagare som går till arbete eller studier efter avslutad arbetsmarknadsinsats. Måluppfyllelse inom de kommunala arbetsmarknadsinsatserna är tydligt kopplade till det aktuella konjunkturläget och statliga myndigheters agerande.

Nämndmål: Antal och andel som gått vidare till arbete eller studier efter avslutad arbetsmarknadsinsats ska öka.

Nämnden planerar under 2024 att fortsätta implementera lärdomar från BIP (Beskæftigelses Indikator Projektet), vilket är en omfattande kartläggning i Danmark som undersökte vad som fungerar för att stödja individer med komplex problematik till att få ett arbete.

Nämnden ska erbjuda kombinerade och behovsstyrda insatser för de vi finns till för, samt behålla ett särskilt fokus på att utveckla träffsäkra insatser för gruppen utrikes födda kvinnor. Dessa områden anses prioriterade i syfte att öka måluppfyllelsen inom nämndens arbetsmarknadsinsatser.

Indikatorer för mätning av måluppfyllelse		Utfall 2021	Utfall 2022	Prognos 2023	Målvärde 2024
Andel som gått vidare till arbete eller studier efter arbetsmarknadsinsats	Totalt	37%	40%	39%	Öka
	Kvinnor	33%	39%	40%	Öka
	Män	41%	42%	38%	Öka
Andel som gått vidare till arbete efter arbetsmarknadsinsats	Totalt	22%	29%	25%	Öka
	Kvinnor	17%	24%	23%	Öka
	Män	27%	33%	28%	Öka
Andel som gått vidare till studier efter arbetsmarknadsinsats	Totalt	15%	12%	14%	Öka
	Kvinnor	16%	15%	17%	Öka
	Män	14%	9%	10%	Öka
Antal som gått vidare till arbete eller studier efter arbetsmarknadsinsats	Totalt	149	246	210	Öka
	Kvinnor	67	110	104	Öka
	Män	82	136	106	Öka
Antal som gått vidare till arbete efter arbetsmarknadsinsats	Totalt	89	174	145	Öka
	Kvinnor	34	68	63	Öka
	Män	55	106	82	Öka

Antal som gått vidare till studier efter arbetsmarknadsinsats	Totalt	60	72	65	Öka
	Kvinnor	33	42	41	Öka
	Män	27	30	24	Öka

Strategiskt mål 7: Antal och andel personer som är beroende av långvarigt försörjningsstöd ska minska * GEH-mål

Ur både ett samhällsperspektiv och den enskildes situation är det viktigt att ta tillvara alla medborgare, och skapa förutsättningar för den enskilde att delta i arbetslivet eller få andra möjligheter att försörja sig. Långvarigt beroende av ekonomiskt bistånd ökar risken för ohälsa och utanförskap.

Nämndmål: Antal och andel personer som är beroende av långvarigt försörjningsstöd ska minska

Genom att utreda personers behov, tydliggöra att den enskilde inte utan godtagbart skäl får avböja att delta i praktik eller annan kompetenshöjande insats som anvisas, samverka internt och externt samt att erbjuda insatser som leder till egen försörjning, kommer antalet hushåll som är långvarigt beroende av ekonomiskt bistånd att minska. Där nämnden har rådighet i förhållande till Arbetsförmedlingen anvisas en arbetsmarknadsinsats i samband med nyansökan om ekonomiskt bistånd i syfte att förebygga att fler blir långtidsberoende. Detta arbetssätt riktas till personer som har förutsättningar att delta i en arbetsmarknadsinsats och kommer att fortsätta att följas upp under 2024.

Indikator/indikatorer för mätning av måloppfyllelse		Utfall 2021	Utfall 2022	Prognos 2023	Målvärde 2024
Antal unika hushåll med försörjningsstöd	Totalt	3260	2844	2 700	Minska
Antal unika hushåll med långvarigt försörjningsstöd	Totalt	1 189	1033	1 000	Minska
Andel unika hushåll med långvarigt försörjningsstöd	Totalt	36,5%	36,3%	37,0%	Minska
Not: Med långvarigt försörjningsstöd avses att hushåll fått ekonomiskt bistånd minst 10 av de 12 senaste månaderna.					

Uppdrag

- Utöka samverkan gällande yrkesutbildningar mellan vuxenutbildningen och gymnasieskolan.

Den organisationsförändring som genomfördes 2023 har skapat bättre förutsättningar – utifrån resurser, kompetens, investeringsmöjligheter och nyttjande av lokaler – för att stärka samverkan mellan vuxenutbildningens yrkesutbildningar och gymnasiet yrkesprogram. Målsättningen är att hitta hållbara och resurseffektiva arbetssätt som möjliggör att fler elever kan erbjudas och tillgodogöra sig en yrkesutbildning i syfte att fler ska bli självförsörjande.

- Skapa en struktur och ett arbetssätt för samverkan mellan gymnasieskolan och grundskolan i syfte att stötta elever som riskerar att inte nå behörighet till gymnasiet.

Nämnden kommer tillsammans med Grundskolenämnden att utveckla arbetet

med överlämnanden och arbeta för att öka förutsättningarna för mottagande verksamhet att få relevant information för att kunna möta eleven utifrån behov och förutsättningar. Ytterligare aktiviteter, som behöver samverkas med grundskolan innan det fastställs, planeras.

- Vidareutveckla arbetet med uppsökande verksamhet inom Verksamhet försörjning.

Genom fortsatt tillförda medel för Uppsökande verksamhet psykisk ohälsa (UVP) säkras den utökade omfattningen av det uppsökande arbetet inom Verksamhetsområde försörjning samt det påbörjade samarbetet med Örebro Stadsmission. Nämnden avser att under 2024, utöver det interna arbetet med UVP, vidareutveckla samarbetet med Örebro Stadsmission genom att omsätta arbetsmetoder och rutiner för den gemensamma målgruppen samt att följa upp dessa.

- Samverka kring arbetsmarknadsinsatser kopplat till GVI (Group Violence Intervention) och andra brottsförebyggande insatser.

Verksamhetsområde försörjning kommer under 2024 att fortsätta den brottsförebyggande samverkan med övriga aktörer inom GVI-nätverket för dem som lämnar den organiserade brottsligheten. Genom särskilt utsedda socialsekreterare säkras en nära samverkan med övrig socialtjänst kring dessa personer. Nämnden kommer under 2024 säkerställa en ingång till arbetsmarknadsinsatser hos Verksamhet arbetsmarknad för målgruppen. Utöver det ingår arbetsmarknadsområdet också som en av målgrupperna i arbetet med att utveckla ett kunskapsbaserat brottsförebyggande arbete med fokus på socialpreventiva insatser (KOMPASS).

- Genomföra insatser inom SFI för att nå ett högre deltagande på arbetsmarknaden för kvinnor.

Nämnden avser att utveckla ett nytt arbetssätt där de elever som har svårast att tillgodogöra sig SFI-studier – varav en stor del är kvinnor – i stället ska erbjudas andra insatser med målet egen försörjning. (Se avsnitt 4.3)

Kvarstående uppdrag från ÖSB 2023

- SFI ska i högre grad kombineras med yrkesspår eller praktik

Nämnden avser att utveckla ett nytt arbetssätt där de elever som har svårast att tillgodogöra sig SFI-studier i stället ska erbjudas andra insatser med målet egen försörjning, (se avsnitt 4.3). Under 2024 påbörjar nämnden implementering av anpassade yrkesspår för att fler elever ska kombinera SFI med yrkesinlärd utbildning.

- Utöka antalet platser och bredda inriktningarna inom yrkesutbildningen

Nämnden avser att identifiera möjligheter och behov – utifrån organisatoriska förutsättningar, arbetsmarknadens efterfrågan och vad arbetskraftsreserven kan tillgodogöra sig – av utbildningar på olika nivåer i syfte att öka antal platser och inriktningar inom den kommunala vuxenutbildningens yrkesutbildning.

Ett nytt upphandlingsförfarande är framtaget under 2023 och effekter av detta arbete förväntas nås till hösten 2024.

Genom att utveckla arbetet med kommunikation kring yrkesutbildningar ämnar nämnden locka fler till att söka till yrkesutbildningar på gymnasial nivå inom den kommunala vuxenutbildningen. Detta ska genomföras genom att identifiera nya vägar för att nå vuxna i behov av yrkesutbildning. Vidare ska nämnden verka för att samverka mellan yrkesutbildningen och andra delar av förvaltningen – som SFI och Verksamhet arbetsmarknad – samt externa aktörer – som Arbetsförmedlingen – utvecklas och främjar deltagande i Yrkesutbildningscenter.

- Inför tydligare krav på aktivitet eller studier för långtidsberoende

Genom ett mer riktat arbete till personer med beroendeproblematik, en fortsatt utökad omfattning av det uppsökande arbetet med personer med psykisk ohälsa samt ett mer intensivt arbete med parallella insatser kommer fler personer som är långvarigt beroende av ekonomiskt bistånd, där nämnden har rådighet gentemot Arbetsförmedlingen, att delta i aktiviteter anpassade efter förmåga.

Ett tryggt Örebro genom livet

I detta avsnitt redovisas nämndens egna mål som är relaterade till de strategiska målen. Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden berörs av inom området Ett tryggt Örebro genom hela livet.

Mål utifrån Kommunfullmäktiges strategiska mål

Strategiskt mål 8: Örebro kommun ska bidra till att minska utanförskapet, den psykiska ohälsan och den sociala utsattheten

Samtliga verksamheter inom Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden ska bedriva ett förebyggande arbete mot utanförskap, psykisk ohälsa och social utsatthet, samt kunna erbjuda stöd – internt eller externt – till de medborgare som har behov av det. Nämndens bedömning är att effekterna av detta arbete är att fler elever tar gymnasieexamen och att fler medborgare kommer i egen försörjning.

Nämndmål: Nämnden ska klara sitt grunduppdrag

Indikatorer för mätning av måluppfyllelse		Utfall 2021	Utfall 2022	Prognos 2023	Målvärde 2024
Andel elever med examen, alla nationella program	Totalt	96%	95%	94%	Bibehålla
	Kvinnor	96%	97%	95%	Bibehålla
	Män	95%	94%	93%	Bibehålla
Antal unika hushåll med långvarigt försörjningsstöd	Totalt	1 189	1 033	1 000	Minska
Andel som gått vidare till arbete eller studier efter arbetsmarknadsinsats	Totalt	37%	40%	39%	Öka
	Kvinnor	33%	39%	40%	Öka
	Män	41%	42%	38%	Öka

Strategiskt mål 9: Välfärden i Örebro kommun ska hålla hög kvalitet * GEH-mål

Samtliga verksamheter inom Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, som ska följas upp årligen i en kvalitetsrapport/-berättelse. För att välfärden ska hålla hög kvalitet krävs även en ändamålsenlig modell och struktur för samverkan och insyn i fristående gymnasieskolor inom kommunen, samt att säkerställa hög kvalitet hos de övriga aktörer nämnden samverkar med.

Nämndmål: Samtliga verksamheter ska följa upp sitt kvalitetsarbete med fokus på de områden som har störst bäring på måluppfyllelsen.

Indikator för mätning av måluppfyllelse		Utfall 2021	Utfall 2022	Prognos 2023	Målvärde 2024
Verksamheter som följer upp sitt kvalitetsarbete	Totalt	3 av 4	3 av 4	3 av 4	4 av 4

Strategiskt mål 11: Örebro kommun ska inte ha några utsatta områden, riskområden eller särskilt utsatta områden

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden ska medverka till att Örebro kommun inte har några utsatta områden, riskområden eller särskilt utsatta områden genom att samverka med andra nämnder och externa aktörer, och bistå med relevanta insatser. Nämndens bedömning är att effekterna av detta arbete är att fler elever tar gymnasieexamen och att fler medborgare kommer i egen försörjning.

Nämndmål: Nämnden ska klara sitt grunduppdrag

Indikatorer för mätning av måloppfyllelse		Utfall 2021	Utfall 2022	Prognos 2023	Målvärde 2024
Andel elever med examen, alla nationella program	Totalt	96%	95%	94%	Bibehålla
	Kvinnor	96%	97%	95%	Bibehålla
	Män	95%	94%	93%	Bibehålla
Antal unika hushåll med långvarigt försörjningsstöd	Totalt	1 189	1 033	1 000	Minska
Andel som gått vidare till arbete eller studier efter arbetsmarknadsinsats	Totalt	37%	40%	39%	Öka
	Kvinnor	33%	39%	40%	Öka
	Män	41%	42%	38%	Öka

Uppdrag

- Tydliggöra ansvarsfördelningen mellan samhällets aktörer i arbetet mot hemlöshet

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden är genom Verksamhetsområde försörjning en av kommunens aktörer i arbetet mot hemlöshet genom att arbeta förebyggande mot avhysningar och pröva rätten till ekonomiskt bistånd avseende hyres- och elskulder. Verksamhetsområde försörjning ingår i samverkan med flera andra aktörer i arbetet mot hemlöshet och kommer att medverka vid tydliggörandet av ansvarsfördelningen.

- Ta fram en ny plan i arbetet mot våld i nära relation och hedersrelaterat våld och förtryck

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden arbetar mot våld i nära relation och hedersrelaterat våld och förtryck. Inom Verksamhetsområde försörjning används standardiserade metoder för att upptäcka våld i nära relation samt rutiner och samverkan med övrig socialtjänst för att arbeta med utsatta personer. Inom gymnasiet ingår detta i elevhälsoarbetet och kompetens för att uppmärksamma och agera finns på skolorna främst hos kuratorer och skolsköterskor. Nämnden kommer att medverka vid framtagandet av en ny plan inom området.

- Metodutveckla kommissionen mot välfärdsbrottslighet

Nämnden är en aktör i att motverka välfärdsfusk genom att aktivt arbeta för att förhindra felaktiga utbetalningar av ekonomiskt bistånd och kommer att medverka vid metodutveckling. Inom Verksamhetsområde försörjning

kommer den omvärldsbevakning som genomfördes 2023 omsättas i metodutveckling 2024 i syfte att stärka arbetet mot felaktiga utbetalningar.

Ett hållbart och växande Örebro

I detta avsnitt redovisas nämndens egna mål (strategiskt mål 14) eller aktiviteter (strategiskt mål 16) som är relaterade till de strategiska målen Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden berörs av inom området Ett hållbart växande Örebro. Avsnittet avslutas med en beskrivning av riktade uppdrag från Kommunfullmäktige.

Mål utifrån Kommunfullmäktiges strategiska mål

Strategiskt mål 14: Örebro kommun ska fortsatt vara attraktivt för företag att växa och etablera sig i * GEH-mål

Nämnden bidrar till det strategiska målet genom att erbjuda ett omfattande, differentierat och behovsstyrt utbildningsutbud där näringslivets efterfråga på arbetskraft är styrande, vilket syftar till att bidra till befintliga och presumtiva företags kompetensförsörjning. Genom skolornas lokala programråd ges näringslivet möjlighet att påverka utbildningens innehåll.

Vidare samverkar nämnden med Arbetsförmedlingen, näringslivet och andra offentliga aktörer för att underlätta matchningen på den lokala arbetsmarknaden genom att erbjuda plattformar – som Jobbchansen – för arbetsgivare och arbetstagare att mötas.

Ytterligare en viktig insats för att tillgodose näringslivets kompetensbehov är rekryteringsutbildningar, där utbildningar skapas utifrån företags direkta rekryteringsbehov. Antalet rekryteringsutbildningar har minskat under senare år, men ambitionen är att öka dessa.

Nämndmål: Fler ska erhålla arbete efter yrkesvux och Jobbchansen ska genomföras i samma omfattning som tidigare år

Indikator för mätning av måluppfyllelse		Utfall 2021	Utfall 2022	Prognos 2023	Målvärde 2024
Andel elever i arbete sex månader efter avslutad yrkesvux	Totalt	77%	80%	81%	Öka
	Kvinnor	80%	74%	--- 1)	Öka
	Män	75%	84%	--- 1)	Öka
Antal genomförda tillfällen av Jobbchansen	Totalt	---	---	7	Bibehålla
Andel elever i arbete efter avslutad rekryteringsutbildning	Totalt	78%	51%	81%	Öka
	Kvinnor	---	---	--- 2)	Öka
	Män	---	---	--- 2)	Öka
1) Följs upp i samband med helårsberättelse					
2) Följs ej upp på grund av för lågt antal					

Strategiskt mål 16: Inom Örebro kommunkoncern ska energieffektiviseringen öka * GEH-mål

Nämnden kommer att bidra till målet genom såväl lokalmässiga som verksamhetsmässiga åtgärder. Åtgärder som kommer att genomföras under 2024 är följande:

- Investera i byte till LED-belysning, där det idag finns äldre och sämre armaturer. Detta är en åtgärd som genomförs i samarbete med de kommunala fastighetsbolagen.

- Minimera energianvändningen genom beställning av energieffektiva lösningar där valmöjligheterna finns. Det kan handla om allt från energiklassning till mer specifika val kring olika interiöra lösningar.
- Se över lokalanvändningen så att nämnden inte nyttjar mer lokaler än nödvändigt. Den övergripande målsättningen är att vara restriktiva med lokalnyttjandet, nyttja befintliga lokaler på ett flexibelt sätt och inte införskaffa nya lokaler eller teckna längre kontrakt än vad nämndens verksamheter behöver.

Uppdrag

- Utreda system och organisation för möbel- och materialåterbruk

Då nämnden har verksamheter – t ex Överskottscentralen – för återbruk, kan nämnden vara Kommunstyrelsen behjälplig i detta uppdrag.

4.3 Övriga mål och uppdrag

Även om Örebro kommun har goda resultat inom IM (introduktionsprogrammen på gymnasiet) jämfört med andra jämförbara kommuner, konstaterar nämnden att allt för många elever lämnar skolan utan examen. Även inom SFI (svenska för invandrare) är det många elever som har svårt att tillgodogöra sig studierna, och lämnar skolan utan betyg.

Därför ger nämnden förvaltningen i uppdrag att – under perioden 2024-2026 – successivt utveckla och implementera andra eller kompletterande typer av insatser som ska leda mot egen försörjning för den enskilde.

För de elever inom IM som bedöms inte kunna nå gymnasieexamen (främst elever inom IMA) innebär detta att målet egen försörjning kompletteras, eller t o m ersätter, målsättningen ”gymnasieexamen”.

För de elever inom SFI som bedöms inte kunna slutföra studierna (främst elever inom studieväg 1) innebär detta att studierna inom SFI avbryts, och eleverna erbjuds kombinationer av individuellt utformade insatser med målet egen försörjning.

Dessa kombinationer av insatser som ska utvecklas och implementeras successivt ska också kunna erbjudas till individer som finns inom nämndens andra verksamheter, har svaga resurser i svenska språket och saknar egen försörjning.

Dessutom ger nämnden förvaltningen i uppdrag att successivt – under samma period, dvs 2024-2026 – ställa om arbetsmarknadsverksamheten från praktikplatser i förvaltningens regi till praktikplatser i kommunkoncernen alternativt utanför kommunkoncernen.

Det långsiktiga utvecklingsarbetet kommer löpande att följas upp i årsprocessen (delårs- och helårsberättelse), och målsättningen är att fullt ut ha implementerat nya arbetssätt som kan följas upp och utvärderas senast fr o m 2027.

Genom att Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden är huvudman för det kommunala lantmäteriet (KLM) möjliggör nämnden en smidig byggnadsprocess genom att samråd med KLM kan ske tidigt i processen.

Från 2024 kommer Gymnasie- och arbetsmarknadsförvaltningen att få uppdraget att driva Partnerskapet, men Kommunstyrelsen kommer att fortsätta vara ansvarig nämnd.

5 Planering för nämndens resurser

Nämnden är ansvarig för den verksamhet som bedrivs och att de resurser som Kommunfullmäktige tilldelat i budgeten används på så sätt att målen för verksamheten uppnås. Vid konflikt mellan ekonomi och verksamhet, är det ekonomin som utgör gränsen för verksamhetens omfattning. Nämnder har, utöver vad som anges i anvisningar från Kommunstyrelsen, alltid ett ansvar att på eget initiativ informera Kommunstyrelsen om förändrade förutsättningar eller händelser som kan vara av betydelse för den kommunövergripande uppföljningen och styrningen av verksamheten. För att uppnå god ekonomisk hushållning krävs god planering av varje nämnds resurser. I detta kapitel redogörs för resursen ekonomi. Övriga resurser (kompetensförsörjning, lokalförsörjning och digitalisering) beskrivs i kapitel 4.

5.1 Ekonomi

I kapitel 4, under ”Utgångspunkter för Örebro kommuns verksamhet” sammanfattas planeringen för hur nämnden ska bidra till effektivitet genom en god ekonomisk hushållning av kommunens resurser. I det här avsnittet redogör nämnden för det kommande verksamhetsårets ekonomiska förutsättningar.

5.1.1 Gymnasie- och arbetsmarknadsnämndens samlade ekonomi

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden bildades 2023 och innefattar nämnder som tidigare tillhört tre olika nämnder. Nämnden avser att i all väsentlighet behålla samma principer för resursfördelning som funnits på plats under 2023.

Följande verksamheter har budgetanslag:

- Arbete
- Försörjning
- Vuxenutbildning
- Anpassad gymnasieskola D/H

Resursfördelningsmodeller styr budgettilldelning inom:

- Reguljära gymnasiet
- Riksgymnasiet för döva och hörselskadade
- Anpassad gymnasieskola

Intäktsfinansierad verksamhet:

- Kommunala Lantmäteriet

Kommunstyrelsen har för 2024 beslutat om följande ekonomiska förutsättningar för Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden:

Budgetförutsättningar från reviderad ÖSB 2024	
Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden,	
Ram 2023 april, belopp i tkr	1 252 698
Justeringar inför 2024	
Effektiviseringskrav	-6 500
Demografisk förändring - ökat antal elever gymnasieskola	28 100
Lönekompensation LÖV 2024 9 mån fördelas i april 2024	
Tilläggsanslag och ombudgeteringar 2023 juni-aug Ks 209/2023	18 141
Tilläggsanslag och ombudgeteringar 2023 okt Ks 209/2023	51
Del av Riktat effektiviseringsuppdrag - Uppdrag Kommundirektör	-31 260
Lönekompensation överhäng LÖV 2023 9 mån Kommunal	6 314
Lönekompensation överhäng LÖV 2023 3 mån	6 763
Kompensation höjd internränta fr. 1,5% till 2,25%	314
Kompensation höjt PO fr. 44,53% till 45,75%	6 399
Ram 2024	1 281 020

I budgetramen för 2024 har nämnden ålagts ett effektiviseringskrav, samt kommer att bidra till effektiviseringskrav som riktas via kommundirektören, hur nämnden avser att fördela ta om han detta beskrivs i avsnitt 5.1.2. Nämnden har också erhållit medel avsett för volymkompensation för gymnasieskolan, dessa medel är avsedda att klara den kostnadsökning som ett ökat elevantal i samband med läsårsstart efter sommaren medför, dessa medel behålls centralt i den budget som benämns som köpkraft. Volympotten används också för budgetkompensation för kostnadsökningar i skolor/enheter på grund av helårseffekt av elevökningar för läsåret 2023/2024.

Tilläggsanslag och ombudgeteringar 2023 avser budgetjusteringar som gjorts mellan ÖSB i juni och reviderad ÖSB i oktober.

Kompensation för löneöverhäng, höjd internränta samt höjt PO-pålägg tilldelas nämnden för att täcka motsvarande kostnadsökningar. Samtliga dessa medel fördelas inom nämnden utifrån faktisk kostnadsökning.

Kompensation för indexmässiga kostnadsökningar för utbetalningar av försörjningsstöd kommer att fördelas från KS när underlag finns tillgängligt.

Internräntan fastställs till 2,25 procent för år 2024 vilket är en höjning med 0,75 procentenheter jämfört med 2023. Det interna personalomkostnadspålägget (PO-pålägg) kommer att öka inför 2024, preliminärt blir ökningen 1,17 procent från 2023 års nivå som är 44,53 procent till 45,7 procent år 2024. Både de lagstadgade arbetsgivaravgifterna och avtalsförsäkringarna bedöms vara oförändrade för 2024. Hela ökningen av PO-pålägget förklaras av de ökade pensionskostnaderna. Det finns en osäkerhet i hur det nya pensionsavtalet och inflationen kommer att påverka nivåerna på pensionerna, vilket kan påverka behovet av förändring av PO-pålägget för 2025–2027. Nämnden erhåller budgetkompensation enligt ovan för att möta denna kostnadsökning.

Tabell: Nämndens samlade ekonomi

Verksamhet	Budget 2023*	Förändringar	Budget 2024
Nämnd			
Nämnd	800	400	1 200
Planeringsreserv	1 500	-1 000	500
Övergripande			
Övergripande inkl. förvaltningsledning	48 006	-1 972	46 034
Huvudman ej Örebro kommun och volympott	261 342	5 501	266 843
Gymnasie- och vuxenutbildning			
Övergripande gymnasie- och vuxenutbildning	-289 322	-14 835	-304 157
Vuxenutbildning	146 958	729	147 687
Reguljära gymnasiet	520 595	30 054	550 649
Riksgymnasiet	75 054	5 984	81 038
Anpassad gymnasieskola	50 468	3 371	53 839
Anpassad gymnasieskola för DH	36 545	8 806	45 351
Arbetsmarknad, Försörjning & KLM			
Verksamhet Arbetsmarknad	108 458	1 267	109 725
Verksamhet Försörjning	316 800	-34 490	282 310
Kommunala Lantmäteriet (KLM)	0	0	0
Summa	1 277 204	3 816	1 281 020

**I kolumn för budget 2023 är tilläggsanslag som nämnden erhållit under 2023 redan utfördelats.*

Ovan tabell visar budget 2024 jämfört med budget 2023. Utöver att effektiviseringskrav, medel för satsningar samt budgetkompensation för kostnadsökningar avseende löneöverhäng, höjt PO-pålägg och höjd internränta fördelats ut, påverkar också beräknad elevförändring samt förändring av intäkter, främst statsbidrag.

5.1.2 Politiska prioriteringar

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden planerar och prioriterar för varje verksamhetsår hur medel på bästa sätt ska fördelas och användas för att klara grunduppdrag, nå strategiska mål och klara riktade uppdrag. Nämnden påverkas i stor utsträckning av omvärlden – händelser, demografi mm – vilket gör att planering och uppföljning, samt beredskap för omplanering, blir nycklar för att nå en budget i balans.

För att nå målen i denna verksamhetsplan bedömer nämnden att nedan omprioriteringar av medel är nödvändig.

Behov av omfördelning för att öka kvalitet och möta politiska prioriteringar	
Utveckling av insatser för att möta stödbehov på gymnasiet	3 000
Utveckling av insatser för utrikesfödda med svagt svenskt språk	3 000
Utveckling av nämndens utbud av arbetsmarknadsinsatser	3 000
Summa	9 000

Dessa omfördelade medel kommer att användas till förstärkta och utvecklade stödinsatser, för att fler elever som inte är behöriga till nationella program och elever som inte kan tillgodogöra sig SFI ska få möjlighet att nå egen försörjning. Medlen kommer också att användas till att möjliggöra för hela kommunkoncernen att bidra till både den egna kompetensförsörjningen och att ge individer som står utanför arbetsmarknaden ökade förutsättningar till att nå egen försörjning.

Utöver ovan prioriteringar så prioriterar också nämnden medel genom resursfördelningsmodellerna.

Resursfördelningsmodellen för gymnasieskolan fördelar medel mellan kommunala och fristående huvudmän.

Resursfördelningsmodellen för 2024 kommer beslutas av nämnden först i december 2023, detta beslut kan komma att innebära viss revidering av modellen. Nämnden avser i all väsentligt att bibehålla grundparametrarna i modellen och om några endast göra mindre förändringar.

Parametrarna i modellen för 2023 är:

- Programtilldelning
- Lokaltilldelning
- Strukturtilldelning
 - o Särskilda tillägg o Fast tillägg samt även tillägg per elev inom Riksgymnasiet för döva och hörselskadade
 - o Tillägg per elev på nationella idrottsutbildningar
 - o Fast tillägg för Vård- respektive teknikcollege
 - o Fast tillägg för spetsutbildning inom samhällsvetenskapsprogrammet på Karolinska gymnasiet
 - o Tilläggsbelopp för elever med behov för extraordinära stödåtgärder

Utöver ovan prioriteringar beslutar Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden att för den kommunala verksamheten också att, inom ramen för den kommunala gymnasieverksamhetens budget, omfördela medel till följande elever/verksamheter:

- Tillägg per elev för elever med låga meritvärden
- Tillägg för lokalkostnader för elever som går nationell och lokal idrottsutbildning
- Omfördelning för att täcka övergripande kostnader för gymnasieverksamheten, exempelvis omfördelas medel för skolmat och vaktmästeri och läggs i en central budget.

Resursfördelningsmodell för Anpassad gymnasieskola, fördelar medel till fristående respektive kommunal huvudman. Resursfördelningsmodellen för 2024 kommer beslutas av nämnden först i december 2023. Nämnden avser i all väsentligt att bibehålla grundparametrarna i modellen.

Parametrarna i modellen för 2023 är:

- Individrelaterad resurs
- Grupprelaterad resurs
- Kostnad för lokaler

5.1.2.1 Ekonomi i balans

Nämndens verksamheter har olika karaktär och förutsättningar och därför också olika utmaningar i det viktiga uppdraget att nå en ekonomi i balans. En grundläggande utmaning för nämnden är att kunna hantera händelser i omvärlden vilket innebär utmaningar att på både kort och lång sikt ha en ekonomi i balans då både intäkter och kostnader kan påverkas kraftigt. Det faktum att arbetsmarknaden i Sverige varit mycket

god och många företag efterfrågat mer arbetskraft än vad som funnits tillgänglig har bidragit till att färre behövt ekonomiskt bistånd. Detta har påverkat kostnadsutvecklingen kraftigt under både 2022 och 2023. Utvecklingen av konjunkturen, arbetsmarknaden och hur staten väljer att agera vid eventuella förändringar i utvecklingen blir avgörande för kostnadsutvecklingen 2024.

Avseende gymnasieskolan så har nämnden under 2023 kunnat konstatera att arbetet för att anpassa organisationen till elevantalet visat resultat även om detta arbete till viss del behöver vara ständigt pågående så kan fokus för 2024 skiftas till att hitta lösningar för den ökande elevantalet som demografiutvecklingen indikerar.

I ÖSB för 2024 åläggs Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden ett effektiviseringskrav på -6 500 tkr, samt kommer att bidra till det effektiviseringskrav som riktas genom kommundirektören, -31 260 tkr. Utöver detta har nämnden identifierat ett antal omprioriteringar som bedöms nödvändiga för att klara verksamhetsmålen, Se avsnitt 5.1.2.

För att klara effektiviseringskraven samt möjliggöra för de omprioriteringar som anses nödvändiga kommer medel att frigöras enligt nedan:

Plan för att frigöra ekonomiskt utrymme för att klara effektiviseringskrav och omfördelning av medel	
Plan för att klara nämnden effektiviseringskrav	-6 500
Indragning av strateg på övergripande nivå i förvaltningen 1)	-700
Minskad budget ekonomiskt bistånd 2)	-5 800
Nämndens bidrag till effektiviseringskrav - Uppdrag kommundirektör	-31 260
Minskad budget ekonomiskt bistånd 2)	-30 000
Övrig effektivisering 3)	-1 260
Plan för att frigöra utrymme för omprioriteringar	-9 000
Effektivisering inom Verksamhet Arbetsmarknad	-3 000
Effektivisering verksamhet Vuxenutbildning	-2 000
Frigjort utrymme till följd av omorganisationen	-4 000
Summa	-46 760
1) Anser vakant tjänst	
2) Minskat antal bushåll som är i behov av ekonomiskt bistånd möjliggör minskning av budget utan påverkan på den enskildes möjlighet till bistånd.	
3) Översyn av antal och utrustning, exempelvis hantering av pedagogiska datorer.	

Som beskrivits i avsnitt 3.2 görs fördelning på olika sätt till nämndens olika verksamheter. För de verksamheter som får budget genom anslag innebär tilldelat belopp i detta dokument att budgetförutsättningarna för 2024 är klara.

För reguljära gymnasiet, Riksgymnasiet och Anpassad gymnasieskola så fördelas medel genom resursfördelningsmodeller och budget till respektive rektor justeras utifrån elevavstämning i februari och oktober varje år. Budget för 2024 för dessa verksamheter, samt för budget för utbetalningar till fristående gymnasieskolor, har i detta dokument därför beräknats utifrån nu gällande principer, resursfördelningsmodell för 2023, men uppdaterat med erhållen budgetkompensation för höjd internränta, höjt PO-pålägg samt löneöverhäng. Budgetberäkning har också gjorts utifrån elevantal 15e september 2023. Resursfördelningsmodellerna för 2024 kommer att beslutas av nämnden först i december. Detta innebär att budget kommer att justeras under året.

Utöver de förändringar som redogjorts för ovan i detta dokument och de eventuella budgetförändringar som justeringar i resursfördelningsmodellerna kan komma att innebära har förvaltningen också sett över den interna fördelningen av bidrag till gymnasieskolans gemensamma kostnader (till exempel skolmat, vaktmästeri med mera). Syftet med att justera denna fördelning är att bibehålla en rättvis fördelning men som ändå tar hänsyn till olika programs förutsättningar att bidra.

5.1.2.2 Planeringsreserv och volympott

Planeringsreserven uppgår till 500 tkr och avses att användas till oförutsedda kostnader vid behov.

Volympott avseende gymnasieskola och anpassad gymnasieskola uppgår till 28 100 tkr och är avsedd för att göra budgetjusteringar mot kommunal huvudman samt avsatt budget för utbetalningar till fristående huvudmän kopplat till ett ökat elevantal under året.

5.1.3 Investeringar och lokalförsörjning i investeringsprogrammet

I investeringsprogrammet sammanställs kommunens driftkostnadskonsekvenser till följd av genomförd investering oavsett om det är kommunen eller extern part som genomför den. Kommunens egna investeringar sammanställs i en investeringsbudget med budget för aktuellt år och tre år i plan och delas upp på investeringar i skattefinansierad- och taxefinansierad verksamhet. Investeringar i kommunens verksamhetslokaler sker i huvudsak av de kommunala fastighetsbolagen samt i mindre omfattning av annan extern part. Det innebär att kommunen inte har någon investeringsutgift för dessa investeringar, men investeringen medför en framtida hyreskostnad och andra driftkostnadskonsekvenser för kommunen.

Oavsett om det är kommunens egen investering eller investering som genomförs av kommunalt bolag eller extern part ska beräknad driftkostnadskonsekvens framgå samt hur denna ska finansieras. För kommunens egna investeringar utgörs driftkostnadskonsekvensen av kapitalkostnad (avskrivning + internränta) samt eventuell annan övrig driftkostnad. För lokalinvesteringar av kommunalt bolag eller annan extern part utgörs driftkostnadskonsekvensen av beräknad hyreskonsekvens. Finansiering kan ske inom egen ram, inom avsatt volympott, av KS-anslag eller via intäkter från taxa.

I investeringsprogrammet sammanställs kommunens driftkostnadskonsekvenser till följd av genomförd investering oavsett om det är kommunen eller extern part som genomför den. Kommunens egna investeringar sammanställs i en investeringsbudget med budget för aktuellt år och tre år i plan och delas upp på investeringar i skattefinansierad- och taxefinansierad verksamhet. Investeringar i kommunens verksamhetslokaler sker i huvudsak av de kommunala fastighetsbolagen samt i mindre omfattning av annan extern part. Det innebär att kommunen inte har någon investeringsutgift för dessa investeringar, men investeringen medför en framtida hyreskostnad och andra driftkostnadskonsekvenser för kommunen.

Oavsett om det är kommunens egen investering eller investering som genomförs av kommunalt bolag eller extern part ska beräknad driftkostnadskonsekvens framgå samt hur denna ska finansieras. För kommunens egna investeringar utgörs driftkostnadskonsekvensen av kapitalkostnad (avskrivning + internränta) samt eventuell annan övrig driftkostnad. För lokalinvesteringar av kommunalt bolag eller annan extern part utgörs driftkostnadskonsekvensen av beräknad hyreskonsekvens. Finansiering kan ske inom egen ram, inom avsatt volympott, av KS-anslag eller via

intäkter från taxa.

Förutom hyreskostnader kan investeringar i kommunens verksamhet medföra andra konsekvenser för kommunens budget, så som utökade personalresurser och övriga driftkostnader som el, IT, inventarier med mera som också ingår i investeringsprogrammet.

Lokalbehoven påverkas av olika faktorer för nämndens olika verksamheter. Inom verksamheterna Arbeta, Försörjning, Vuxenutbildning och Kommunala Lantmäteriet är det prioriteringar i verksamhetens omfattning som främst är styrande. Avseende gymnasieskolan är prognosen för antal elever i gymnasieålder den främsta faktorn att ta hänsyn till, i kombination med dimensioneringen av det totala programutbudet i kommunen.

Demografiprognosen visar att antalet gymnasieelever kommer att öka åtminstone fem år framöver. I nämndens årliga Behovsanalys presenteras hur man avser att möta detta behov. Investeringar binder kapital under lång tid, vilket påverkar det ekonomiska utrymmet för Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden att bekosta sin verksamhet i framtiden. Det gäller även beslut om hyresgästanpassningar. Det är viktigt att ha beredskap för den ökade andelen hyreskostnader i relation till de totala nettokostnaderna och där det är möjligt, utnyttja befintliga lokaler i stället för att bygga nya. Målsättningen är ett så effektivt lokalutnyttjande som möjligt. Det säkerställs bland annat genom en långsiktig lokalförsörjningsplanering. På så vis upprätthålls förutsättningarna för att hantera personalkostnader och andra kostnader inom den tilldelade budgetramen, utan att behöva göra avkall på kvaliteten.

2023 infördes ett nytt nämndreglemente vilket gav Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden ansvar att hantera verksamheternas lokalekonomi. Detta förtydligas också genom nya riktlinjer för lokalförsörjning, där gränsdragningen att besluta i olika lokalfrågor framkommer. Nämnden har möjlighet att fatta beslut om hyresgästanpassningar, och enskilda investeringar, upp till 20 prisbasbelopp, medan större investeringar ska hanteras inom ramen för kommunens övergripande investeringsprogram. Nämnden formulerar sina långsiktiga behov årligen i en behovsanalys, som sedan utgör grund för den kommunövergripande lokalförsörjningsplanen. Här görs prioriteringar utifrån prognoser, volymbehov, myndighetskrav och pedagogiska behov, och det är med utgångspunkt i denna som Kommunfullmäktige sedan fastställer kommunens Investeringsprogram. Gymnasie- och arbetsmarknadsförvaltningen bedömer att man har god uppsikt över behov och planerade alternativt påbörjade projekt.

Det är nämndens ansvar att säkerställa finansiering för ökade driftskostnader, oavsett om de följer av investeringar i Investeringsprogrammet, som en följd av beslutade hyresgästanpassningar eller inköp av inventarier.

5.1.3.1 Inventarieinvesteringar

Nämnden har en pott avsedd för inventarieinvesteringar som fördelas under året efter behov.

Investeringsbudget (tkr)	Budget 2024
Inventarier	9 134

Totalt Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnd	9 134
--	-------

5.1.3.2 Driftskostnadskonsekvenser av lokalförsörjningsplanen

Nedan tabell visar driftskostnadskonsekvens, dvs. hyresökningar, av lokalförsörjningsplanen.

Driftskostnadskonsekvenser av lokalförsörjningsplanen				
Investeringsbudget (tkr)	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Hela perioden 2024–2026
	Hyra	Hyra	Hyra	Hyra
Ut- och ombyggnad gymnasieskolor	4 882	14 527	4 395	23 804
Anpassning kök och matsalar	965	965	0	1 930
Anpassningar <20 prisbasbelopp	1 000	0	0	1 000
Totalt Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnd				
Finansieras via avsatt volymutrymme	6 847	15 492	4 395	26 734

